

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-05-9431 כ' נ' כ'

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת רונית גורביץ

התובעת

ה.כ.
באמצעות עוה"ד אברהם פרץ

נגד

הנתבע

י.כ.
באמצעות עוה"ד שולה אלמוזנינו - זגורי

פסק דין

1

2 בפני תובענה לביצוע איזון לאחר הגירושין בין הזכויות במגרש שיוקצו לאישה שאינה חברת קיבוץ
3 אל מול הזכויות העתידיות במגרש מבונה שיוקצו לאיש בהיותו חבר קיבוץ.

4

5 השאלה שבמחלוקת הינה - האם ניתן להוכיח כוונת שיתוף ספציפי בנכס חיצוני "זכויות שיוך לדירת
6 מגורים עבור חבר קיבוץ", שטרם יצאו לפועל, מבחינה רעיונית.

7 והאם ככל שחל שיתוף, תחולתו היא אך ורק לגבי הזכויות במגרש הריק שבחרו הצדדים לממש בעודם
8 נשואים או שמא יחול השיתוף ביחס לדירה בה מתגורר הנתבע היום, לאחר הגירושין, ואשר עתידה
9 להיות משויכת לו.

10

11 א- רקע עובדתי ודיוני

12

13 1. התובע והנתבעת (להלן: "בני הזוג" או "הצדדים") נישאו זל"ז ביום 28.1.09.

14

15 2. מנישואים אלו נולדו לצדדים שני ילדים משותפים נ.כ. יליד ***** ו-ס.כ. ילידת
16 ***** (להלן: "הקטינים").

17

18 3. הנתבע חבר קיבוץ ***** משנת 2002.

19

20 4. בשנת 2007 עברה התובעת להתגורר עם הנתבע בקיבוץ ***** והתקבלה כחברת קיבוץ
21 בשנת 2010.

22

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-05-9431 כ' נ' כ'

תיק חיצוני:

- 1 5. הצדדים התגוררו בדירה בשכירות בקיבוץ עד אשר ביום 27.10.16 עזב הנתבע את הדירה.
2 הרקע לסכסוך הגירושין ולפרידה של בעלי הדין פורט היטב בכתבי הטענות, בתצהירים
3 ובסיכומים ואין מקום לחזור על הדברים.
4
5 6. ביום 6.9.18 התגרשו הצדדים זה מזה בגט פיטורין.
6
7 7. בין בני הזוג התנהלו הליכים נוספים תובענה לקביעת מזונות הקטינים (להלן: "תלה"מ
8 17-05-9336") ותובענה לקביעת משמורת הקטינים (להלן: "תלה"מ 17-05-9404"). הצדדים
9 הגיעו להסכמות באשר למזונות ומשמורת הקטינים, אשר קיבלו תוקף של פסק דין.
10
11 8. יש לציין כי הצדדים הגיעו להסכמות נוספות חלקיות ביחס לאיזון זכויותיהם הממוניות,
12 למעט זכויות הנתבע במגרש המבונה. הסכמות אלו קיבלו תוקף של פסק דין ביום 12.7.19.
13
14 9. דיון ההוכחות התקיים ביום 27.11.19, במסגרתו נחקר מנהל הקהילה בקיבוץ ביחס להליך
15 שיוך הדירות בקיבוץ וכן העידו הצדדים בעצמם ובהמשך סיכמו טענותיהם בכתב, ומכאן
16 הכרעתי.
17

ב- טענות התובעת

- 18
19
20 10. לטענת התובעת, מאחר והנתבע חבר ותיק בקיבוץ, הוא זכאי לשיוך של דירה (מגרש ומבונה)
21 בתנאים הבאים: תשלום מוזל על הקרקע של 31% מערך הקרקע; תשלום נדחה על הקרקע
22 ברמ"י; תשלום מוזל על תשתיות ומבונה שנע בין 30,000 ל- 70,000 ₪. בעוד שהיא תיאלץ
23 לרכוש מגרש בתשלום של 91% מערכו; תשלום עבור תשתיות בסך 160,000 ₪ ובנוסף
24 להשקיע כספים נוספים בבניית הבית.
25
26 11. לטענת התובעת בשנת 2003 בחר הנתבע מגרש ועליו צריף ירוק אותו תכנן לשפץ. ואולם,
27 לקראת נישואיהם הגיעו הצדדים להחלטה כי הם זונחים את המגרש ועליו הצריף הירוק
28 ובחרים במגרש חדש עליו תכננו לבנות את ביתם (להלן: "מגרש *****").
29
30 12. ביום 20.12.09 אישר צוות שיוך הדירות בקיבוץ את בחירת הצדדים במגרש *****.
31

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-05-9431 כ' נ' כ'

תיק חיצוני:

- 1 13. עוד טוענת התובעת כי בשנת 2014 סימן הקיבוץ את מגרש ***** כמגרש הצדדים
2 ובהסתמך על כך החלו הצדדים לתכנן את בניית ביתם, תוך פנייה לנותני שירותים לרבות
3 מודד, אדריכל ומהנדס.
4
- 5 14. ביום 17.11.15 חתמו הצדדים על תוכנית הבנייה שהועברה למרכז המשק ולבדיקתו של
6 אדריכל הקיבוץ.
7
- 8 15. לטענת התובעת ביום 1.5.16 התקיימה אסיפה כללית, בה התקבלה החלטה כי הצדדים יוכלו
9 לבנות את ביתם על מגרש ***** , על אף שהמגרש חוסם את הגישה ממרבית השכונה
10 המערבית לאזור בתי הילדים ומרכז הקיבוץ.
11
- 12 16. לגרסת התובעת, לאחר פרידת הצדדים לפתע שינה הקיבוץ את החלטתו לאפשר לצדדים
13 לבנות את ביתם על מגרש ***** וזאת בשל היותו מתחם המיועד לריאה ירוקה. בהמשך שינה
14 הקיבוץ את גרסתו וטען כי במגרש ***** עוברות תשתיות רבות ואחרות שהקיבוץ לא ידע
15 על קיומן ושהעתקתן כרוכה בעלויות כספיות גבוהות.
16
- 17 17. לצורך בירור טענות הקיבוץ לעניין עלויות העתקת התשתיות, פנתה התובעת לחברת "מאיה
18 תשתיות". חברת "מאיה תשתיות" לא איתרה תשתיות נוספות מעבר לאלו שהיו ידועות
19 לקיבוץ בעת שיוך המגרש לצדדים.
20
- 21 18. לאחר שהתובעת הגישה את התוכניות והצעת המחיר להזזת תשתיות ציבוריות מהמגרש,
22 אישר אדריכל הקיבוץ ביום 9.4.17 את הבקשה להיתר הבנייה.
23
- 24 19. לגרסת התובעת, בסמוך לפרידתם של הצדדים, אימו של הנתבע הזמינה אותה לפגישה
25 בביתה. במהלך הפגישה ניסתה להניע אותה לחתום על וויתור הזכויות העודפות המגיעות
26 לנתבע, ואולם לאחר שסירבה לחתום על כתב הוויתור, החלה לאיים עליה כי הקטינים יהיו
27 במשמורת משותפת וכי הנתבע יסרב לתת לה גט.
28
- 29 20. עוד גורסת התובעת כי במסגרת הליך גישור ניהלו הצדדים מו"מ, באשר לזכויות הצדדים
30 בעסק ובמגרש. לאחר שנתחוויר לתובעת כי אין בכוונת הנתבע לוותר על זכויותיו במגרש היא
31 נאלצה לפנות לקיבוץ לצורך קבלת מידע ביחס לרכישת המגרש והמבונה.
32

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-05-9431 כ' נ' כ'

תיק חיצוני:

- 1 21. אפס, הקיבוץ לא נענה לבקשת התובעת, ולכן ביום 15.12.17 יצאה תחת ידי החלטה המורה
2 לקיבוץ להגיש עמדתו לשאלות התובעת הנוגעות להיקף הנכסים, הזכויות, שוויים והוצאות
3 הכרוכות במימושם.
4
- 5 22. לטענת התובעת תוך ניהול ההליכים, עמדת הקיבוץ השתנתה ובהתאם למכתבו של עו"ד
6 אריק בלפר מיום 14.1.19 הוחלט ע"י הקיבוץ כי הנתבע יקבל את מגרש ***** ואילו לתובעת
7 ישויד מגרש אחר בתנאים של אדם שאינו חבר קיבוץ.
8
- 9 23. התובעת עותרת לאיזון זכויות הנתבע במגרש ששויד לצדדים ע"י הקיבוץ. עוד עותרת
10 התובעת לאיזון הזכויות העתידיות שהן המגרש והמבונה בו מתגורר הנתבע כיום.
11
- 12 ג- טענות הנתבע
- 13
- 14 24. לטענת הנתבע לאחר פרידת הצדדים בחודש אוקטובר 2016, הקצה הקיבוץ לנתבע דירה בה
15 הוא מתגורר עד היום. לגרסת הנתבע הדירה בה הוא מתגורר כיום אינה מיועדת לשויד
16 לחברים בהתאם לספרי הקיבוץ.
17
- 18 25. עוד טוען הנתבע כי עם קבלתו לקיבוץ בשנת 2002 הוא היה זכאי לשויד דירה ככל החברים.
19 אלא שלדבריו, בשל הליכי הגירושין טרם בוצע השויד.
20
- 21 26. עוד ובנוסף טוען הנתבע כי הזכויות להן הוא זכאי נקבעו כשבע שנים בטרם הכיר את התובעת.
22 לגרסתו זכויותיו לא השתבחו עם השנים ולא שותפו, ולכן התובעת לא זכאית לקבל מחציתם.
23
- 24 27. לגרסת הנתבע, התובעת זכאית לקבל מגרש מהקיבוץ, אולם בעלויות שונות משלו, מאחר
25 והיא התקבלה לחברות בקיבוץ לאחר המועד הקובע.
26
- 27 28. לטענת הנתבע מגרש ***** שייך לקיבוץ ולא לצדדים, ולכן לא ניתן לממשו, וספק אם ניתן
28 להעריך את שווי, שכן הזכות למגרש היא זכות ספקולטיבית שלא ניתן ללמוד על הסכומים
29 שיש לקבל בגינה ולכן אין לאזנה.
30
- 31 29. עוד טוען הנתבע כי ככל ובית המשפט יקבע כי יש לאזן את הזכות למגרש, יש לאזן גם את
32 הסכום אותו חסכה אימה של התובעת עבורה בסך 80,000 ₪ שיועד לגרסתו לבניית הבית
33 המשותף.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-05-9431 כ' נ' כ'

תיק חיצוני:

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34

ד- דיון והכרעה

1-1 מתווה נורמטיבי כללי לאיזון משאבים על פי חוק יחסי ממון בין בני זוג :

30. הצדדים נישאו זל"ז בשנת 2009 ולכן חל עליהם משטר של איזון משאבים בהתאם להוראות חוק יחסי ממון בין בני זוג, התשל"ג-1973 (להלן: "חוק יחסי ממון").

31. סעיף 5 לחוק יחסי ממון, קובע כי עם פקיעת הנישואין, זכאי כל אחד מבני הזוג, ל"מחצית שווים של כלל נכסי בני הזוג", למעט נכסים מסוימים המפורטים בסעיף 5 לחוק יחסי ממון, אשר מוצאים "מבסיס האיזון".

32. באשר לאופן שבו יש לערוך את איזון המשאבים, קובע סעיף 6(ג) לחוק יחסי ממון, כי :

"באין הסכמה בין בני הזוג בשאלה מה מגיע מהאחד לשני או באיזו דרך יבוצע האיזון, יחליט בית המשפט או בית הדין לפי הנסיבות, ורשאי הוא לקבוע מועדי הביצוע, הבטחתו ושאר תנאיו, לרבות תוספת ריבית במקרה של ארכה או סילוק בשיעורים".

33. כדי לבחון האם יש לאזן זכויות בן זוג במסגרת תהליך שיוך נכסים שעובר קיבוץ, יש לבחון תחילה את מהותן של זכויות אלו.

2-2 תהליך השיוך

34. אודות תהליך השיוך ניתן למצוא בע"א 5747/08, **זהבה רתם נ' קיבוץ שדות ים** (פורסם במאגרים). נביא להלן את עיקרי הדברים :

"שיוך נכסים בקיבוץ הוא תהליך ארגוני חברתי וכלכלי שיש לו מתכונת משפטית המכוונת להקטנה של מידת השיתוף בקיבוץ, להפרטה של נכסי הקיבוץ ולהעברתם לתושבי המקום, בין אם אלה תושבים שהיו, או יהיו בעתיד, חברים באגודה השיתופית של הקיבוץ ובין אם הם תושבים שהקיבוץ ישמש להם מקום מגורים בלבד. השיוך יכול שיהיה מלא, דהיינו שיוך כל נכסי הקיבוץ לחברים, או שיוך חלקי, שמשמעו שיוך הדירות בלבד או הקניית זכויות לחברים בענפי המשק היצרני, שיאוגדו במסגרת של תאגידי משפטיים. המטרות שעמדו ברקע רעיון

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-05-9431-כ' נ' כ'

תיק חיצוני:

1 שיוך הנכסים היו בראש ובראשונה השאיפה להגברת הביטחון האישי של חבר
2 הקיבוץ, במיוחד לנוכח האפשרות שמסיבות כלכליות, חברתיות או דמוגרפיות
3 הקיבוץ לא יתקיים, או שלא יהיה בכוחו להעניק את הביטחון הסוציאלי הנדרש.
4 נוסף על כך, קיים רצון לבסס קניין פרטי של חבר הקיבוץ אשר יעמוד לרשותו
5 במקרה של עזיבה ולרשות יורשיו במקרה של פטירה" (ג' ויתקון, "שיוך נכסים
6 בקיבוץ-מקסם שווא או שינויים מבניים בלתי נמנעים", קרקע 53 (2001), 29).

7
8 35. ביום 27.2.96 קיבלה מועצת מקרקעי ישראל את החלטה 751 (להלן: "החלטה 751"),
9 המאפשרת לקיבוצים לקבוע כי לחבר קיבוץ זכויות קניין משלו, ובידו לחתום על הסכם
10 חכירה ביחס לבית המגורים ישירות מול מנהל מקרקעי ישראל. לצורך יישום ההחלטה נדרש
11 קיבוץ המבקש לעשות כן לערוך שינויים ארגוניים, לרבות שינוי תקנון הקיבוץ.

12
13 36. עוד יצוין כי ביום 27.3.07 קיבלה מועצת מנהל מקרקעי ישראל את החלטה 979, המבטלת
14 את החלטה 751 (ראה סעיף 7.2), אולם בסעיף 5.11.1 להחלטה זו נאמר:

15
16
17 "על אף האמור בסעיף 7.2 להלן, אם עד למועד אישור החלטה זו קיבלה האסיפה הכללית
18 של הקיבוץ החלטה על שיוך דירות עפ"י החלטת מועצה 692 או 751 והחלטה זו אושרה
19 על ידי ועדת הפרוגרמות של הרשות לתכנון חקלאי, הקיבוץ יהיה רשאי להמשיך את
20 תהליך השיוך בהתאם להחלטות הנ"ל".

21
22 37. החלטה זו אף עודכנה בהחלטה נוספת מיום 6.7.08 (החלטה 1155).

3-ד החלטת השיוך בקיבוץ *****

23
24
25
26 38. בעקבות החלטה 751 התקבלה בקיבוץ ***** החלטת האסיפה הכללית מיום 13.9.02
27 (להלן: "החלטת האסיפה הכללית"), בה החליט הקיבוץ לפתוח בהליך של שיוך הדירות
28 לחברים.

29
30 39. החלטה 751 והחלטת האסיפה הכללית אין בהן כשלעצמן כדי להקנות זכויות קנייניות לחברי
31 הקיבוץ. החלטה 751 היא אך מתווה לעריכת שינויים במבנה הארגוני ובהקצאת קרקע
32 והחלטת האסיפה הכללית מהווה הצהרת כוונות אשר טרם בשלה לשיוך דירות בפועל.
33 להשלמת התהליך עדיין נדרשים תיקון תקנון הקיבוץ, אישור הסדר מפורט באסיפה הכללית,
34 אישור של צדדים שלישיים כגון: מנהל מקרקעי ישראל ורשם האגודות השיתופיות, ועוד.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-05-9431 כ' נ' כ'

תיק חיצוני:

1 **ראה בעניין זה תא 2249/03, קבלו רונן נ' קיבוץ גינוסר (לא פורסם); עא 5747/08, זהבה רתם**
2 **נ' קיבוץ שדות ים (פורסם בנבו).**

4-ד המועד הקובע לשיוך דירות

3
4
5
6 40. "המועד הקובע" לשיוך בתי המגורים לחברים הזכאים, הוא המועד בו התקיימה האסיפה
7 הכללית (ראו לעניין זה ת"א (מחוזי נצ') 549/07 שפק שובל נ' קיבוץ נאות מרדכי אגודה
8 **שיתופית חקלאית**, תק-מח 2008(3) 9304 (2008) [פורסם במאגרים]).

9
10 41. המשמעות של ה"יום הקובע" אשר נקבע בהחלטת האסיפה הכללית ב - 13.9.02, היא שרק
11 חבר קיבוץ שהיה חבר ב"יום הקובע" זכאי לשיוך דירתו.

12
13 42. אין חולק כי במועד הקובע הנתבע היה חבר קיבוץ וכי הוא נכלל ברשימת הזכאים לשיוך
14 דירות בהתאם להחלטה 751 (ראו תצהירו של מר אביב מן מנהל הקהילה). במועד זה לנתבע
15 לא היה כל קשר עם התובעת.

5-ד שיתוף ספציפי בנכסים חיצוניים

16
17
18
19 43. חרף הוראות סעיף 5 (א) (1) לחוק יחסי ממון, הפסיקה קבעה כי ניתן לקבוע שיתוף אף
20 ב"נכסים חיצוניים", נכסים שהיו לבני הזוג ערב הנישואין, אם תוכח "כוונת שיתוף ספציפית
21 **בנכס חיצוני**" (ראו לעניין זה בע"מ 1398/11 אלמונית נגד אלמוני, פורסם במאגרים).

22
23 44. כאשר עסקינן בנכס חיצוני שנרכש על ידי אחד הצדדים טרם הנישואין או במקרה שלפנינו
24 זכאות לשיוך דירה שהתקבלה עוד בטרם נישאו הצדדים, יש צורך להוכיח "כוונה לשיתוף".

25
26 45. ראו לעניין זה בע"מ 1398/11 שלעיל שם נקבע כדלהלן:

27
28 **"רוח העידן" הנה להכיר בשיתוף בנכסים, אף נכסים שהובאו לנישואין על ידי צד אחד,**
29 **כאשר מדובר בני זוג החיים תחת קורת גג אחת במשך שנים רבות מבלי שקיים סכסוך**
30 **גלוי ביניהם או התבטאות מפורשת של מי מהם ביחס לכוונותיו של צד אחד לשמור**
31 **לעצמו את הרכוש שהביא עימו לנישואין...".**

32
33 כן ראה במאמרו של פרופ' ליפשיץ, שפורסם בעיוני משפט מג, תשע"ט:
34 **"מחד אני סבור, בדומה לעמדתו של השופט שטיין ובשונה מן העמדות המוצגות מפעם**
35 **לפעם בדעות מלומדים ואפילו בפסיקה הדיונית, כי לנוכח הכרעת המחוקק בחוק יחסי**

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-05-9431 כ' נ' כ'

תיק חיצוני:

1 ממון להגדיר נכסים מלפני הנישואים, ירושות ומתנות כנכסים שאינם בני איזון, החלת
2 השיתוף הספציפי על נכסים אלו מחייבת רגישות מוגברת לכוונת הצדדים. בעיני זו גם
3 המדיניות האזרחית הראויה. כמו כן, אצדיק את עמדת השופט שטיין המכירה בזכות
4 הוטו של הבעלים הרשום על התגבשות השיתוף בנכסים אלה. מאידך, אין מדובר בעיני
5 בחשיבה הסכמית- מסחרית אלא בחשיבה "קישורית", הרגישה למערכת היחסים
6 המורכבת שנוצרת בין בני הזוג במהלך חיי הנישואים...".

7
8 46. על מנת להוכיח שיתוף בזכויות הנתבע על התובעת להוכיח "כוונת שיתוף" בנכס.

ד-6 "כוונת השיתוף" בזכויות הנתבע

9
10
11
12 47. בנסיבות המקרה שבפני, הוכח כי כוונת הנתבע הייתה לשתף את התובעת בזכויות השיוך
13 שהוענקו לו ע"י הקיבוץ כפי שנבחרו על ידי בני הזוג בהיותם נשואים.

14
15 48. בתצהיר עדות ראשית מטעמה טענה התובעת כי הנתבע בחר בשנת 2003 מגרש ועליו צריך
16 ירוק אותו התכוון לשפץ. לקראת נישואיהם החליטו הצדדים לוותר על המגרש ולבחור
17 במגרש ***** כמגרש חלופי (ראו סעיף 13 לתצהיר עדות ראשית).

18
19 49. התובעת צירפה לתצהירה אסמכתאות – סיכומי פגישה ואישור שיוך מגרש ***** לצדדים,
20 מהם עולה כי הצדדים פעלו יחד לצורך תכנון בניית ביתם המשותף על המגרש שבחרו. בנוסף
21 צירפה התובעת אישור הקיבוץ על שיוך מגרש ***** לצדדים. ראה ס' 3 לתצהירו של מר
22 אביב מן מנהל הקהילה בו הצהיר כי "בשנת 2014 סימן הקיבוץ לבית האב של משפחת כ'
23 נכס אחד- מגרש ***** שהינו מגרש ריק".

24
25 עוד ראו בחקירתו של מר אביב מן בחקירה הנגדית בעמ' 4 ש' 34: "בית האב של ה.כ. ו-י.כ.
26 קיבל זכות בזמנו לשייך מגרש מבונה על בסיס הזכויות של י.כ. ..".

27
28 50. הנתבע העיד בחקירה הנגדית כי מטרתו הייתה לשתף את התובעת בזכויות אותם קיבל בשנת
29 2003 לשיוך מגרש (ראו עדותו בעמ' 20 ש' 22-13 לפרוט'):
30

31 "ש. הייתה לך ולה.כ. כוונה לבנות את ביתכם על מגרש ****?

32 ת. נכון.

33 ש. בהנחה שאתה וה.כ. הייתם בונים את ביתכם, הבית היה נרשם על

34 שמה של ה.כ. ?

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-05-9431 כ' נ' כ'

תיק חיצוני:

- 1 ת. היה קם לתחייה כן, מה שלא קרה.
- 2 ש. ואז היית מפריד את הזכויות הוותק שלך מהזכויות של ה.כ. בתוך
- 3 הבית?
- 4 ת. אענה תשובה חד משמעית, אם היה לנו בית לא היה עוררין ולא היה
- 5 ויכוח, היינו מחלקים אותו 50/50, משלא היה בית ולא מגרש ולא
- 6 תשלום על תשתיות, לכן לא מומשו הזכויות. לפי דעתי לא ניתן לחלק
- 7 מה שלא מומש.
- 8 ש. תכניות לבניית הבית כבר הושלמו?
- 9 ת. לא אושרו אבל."
- 10
- 11 ובהמשך בעמ' 21 שי 2-29 לפרוט':
- 12
- 13 "ש. אם כבר ידעת שהזכויות האלה קיימות, ועוד לפני הנישואין, ואתה טוען שאין
- 14 לאזן אותם במסגרת תשלומי איזון, מדוע לא ערכת הסכם ממון?
- 15 ת. לא הוסתר שתכננו את הבית, יש גם חתימות שלי. תכננו בית שלא הגיע לידי
- 16 יישום, לא קם הבית, אין בית. לא שולם שום תשלום על תשתיות, נשאר
- 17 התכניות. אתה רוצה לחלק את התכניות בנינו? אתה יכול לבנות בית רק עם
- 18 כוונות? הזכויות לא עורבבו.
- 19 ש. בשנת 2003 ידעת על הזכויות ואתה אומר שכבר ידעת אז שאלו זכויות שאין
- 20 לאזן במסגרת תשלומי איזון ובכל זאת לא ערכת הסכם ממון?
- 21 ת. במידה והיינו בונים בית יחד הזכויות היו מתערבבות. בפועל לא נבנה הבית.
- 22 ש. מה הפריד בין ערבוב הזכויות?
- 23 ת. הגירושין.
- 24 ש. מתי הן קרו?
- 25 ת. יום הקרע היה באוקטובר '16.
- 26 ש. עד אז אתה אומר שהזכויות היו מעורבבות?
- 27 ת. כל עוד לא הועברו לקיבוץ תשלום על תשתיות לא נעשתה שום עסקה והקיבוץ
- 28 למעשה לא הכיר בעסקה.
- 29 ש. ברגע שאתה אומר שאם היה נבנה בית הוא היה נרשם בחלקים שווים...
- 30 ת. גם אם לא היה נרשם הוא היה מתחלק חצי חצי.
- 31 ש. אתה אומר שלא ערכת הסכם ממון ועכשיו אתה אומר שלצורך העניין אם אני
- 32 הייתי מבחינת הזכויות מערבב כי התשתיות לא שולמו, והתשתיות הן כוונת
- 33 השיתוף?

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-05-9431 כ' נ' כ'

תיק חיצוני:

- 1 ת. אם היה תשלום על תשתיות ניתן היה לאזן ואם היה נבנה בית ניתן היה לחלק
2 אותו. מה הזכויות שלי? ההנחה מול ה.כ. בתשלום על תשתיות. לא מדובר על
3 מנהל ולא על מגרש מבונה. מדובר על התשלום שלי מול שלה, זה כל הסיפור.
4 ש. **לגשת יחד למהנדס, הלכתם יחד?**
5 ת. אדריכל ומהנדס.
6 ש. **שילמתם מהחשבון המשותף שיקים לטובת העניין במגרש?**
7 ת. כן.
8 ש. **גם שילמתם שיקים, גם ביצעתם העברות בנקאיות ותכנתם תכניות?**
9 ת. האדריכל מתכנן."
10
11 51. מעיון בעדויות ובמסמכים אשר הובאו לפניי עולה כי הנתבע התכוון לשתף את התובעת
12 בזכויות אותן קיבל מהקיבוץ. הנתבע התכוון לבנות בית משותף עם התובעת. הצדדים בחרו
13 את המגרש יחד, הגיעו לפגישות עם נציגי הקיבוץ ואף פעלו לתכנון הבית המשותף באמצעות
14 פנייה למודד, אדריכל ומהנדס.
15
16 52. הנתבע אישר בחקירה הנגדית כי שילמו מהחשבון המשותף עבור תכנון הבית (ראו עדותו
17 בעמ' 21 ש' 29-24 לפרוט'):
18
19 ש"ש. **לגשת יחד למהנדס, הלכתם יחד?**
20 ת. אדריכל ומהנדס.
21 ש. **שילמתם מהחשבון המשותף שיקים לטובת העניין במגרש?**
22 ת. כן.
23 ש. **גם שילמתם שיקים, גם ביצעתם העברות בנקאיות ותכנתם תכניות?**
24 ת. האדריכל מתכנן."
25
26 53. אין חולק כי כל עוד היו הצדדים נשואים והתגוררו יחד, הם פעלו בשיתוף מלא בכל הנוגע
27 למגרש ***** הם פנו ביחד לקיבוץ לבחירת המגרש; שכרו שירותי מודד לצורך מדידת
28 המגרש; נפגשו עם אדריכל ועם מהנדס ושילמו את שכר טרחתם מהחשבון המשותף; חתמו
29 על תוכנית לבנית הבית על מגרש ***** ופנו לוועדת תכנון לצורך קבלת אישור. שני
30 הצדדים היו מעורבים בתהליך.
31
32 54. בנסיבות אשר פורטו, ברי כי ככל שהליך שיוך מגרש ***** היה מגיע לסיומו, הרי שהייתה
33 בפנינו זכות משותפת לשני הצדדים בחלקים שווים, ולפיכך ניתן היה להיעתר לתביעה לפירוק
34 שיתוף בנכס מכוח דיני השיתוף הספציפי.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-05-9431 כ' נ' כ'

תיק חיצוני:

- 1 55. אלא שלבסוף, הן בשל פרידת הצדדים והן בשל העובדה כי הקיבוץ החליט שלא לבנות בכל
2 האזור אשר נמצא בו מגרש ***** (עדות מר אביב מן עמ' 2 לפרוט' ש' 14-5), לא בנו הצדדים
3 את ביתם המשותף.
4
5 56. הגם שלא שוייד בסופו של יום המגרש לצדדים, העיקר הוא שהנתבע התכוון לשתף את
6 התובעת באופן רעיוני בזכויותיו כחבר ותיק בקיבוץ בעת נישואיהם.
7
8 57. השאלה היא מה היה "נשוא כוונת השיתוף": האם ביחס למגרש ***** שהוקצה להם בעת
9 נישואיהם או שמא כוונת שיתוף ביחס לזכות עתידית של חבר קיבוץ, המיושמת לדירה בה
10 מתגורר הנתבע היום ועתידה להיות משויכת לו, הגם שהחזיק בה רק לאחר הגירושין
11 והנתבעת לא התגוררה בה מעולם.
12
13 58. יש להפריד בין מישור היחסים בין חבר הקיבוץ לקיבוץ עצמו לבין מישור היחסים בין
14 הצדדים.
15
16 59. במערכת היחסים בין הנתבע לקיבוץ, כל עוד הליך השיוך טרם הושלם, בידי הנתבע נותרו
17 רק זכויות אובליגטוריות/התחייבות עתידית לרישום הזכות או זכות מעין קניינית מסויגת
18 וזאת רק לאחר שיושלם הליך השיוך (ראו לעניין זה תא(נצרת) 105-10 אמיר נ' קיבוץ נאות
19 מרדכי [פורסם במאגרים].
20
21 60. במערכת היחסים בין הצדדים, כוונת השיתוף הספציפי היא ביחס למגרש ***** בו היו
22 אמורים הצדדים לבנות את ביתם, שכן ביחס לשיוך המגרש הייתה כוונת שיתוף מצידם,
23 גמירות דעת ומסוימות.
24
25 ראה עדותה של התובעת : "וי.כ. בחר אייתי מגרש ריק והוא מנסה לעשות עכשיו מקצה
26 שיפורים" (עמ' 14 ש' 11).
27
28 לעומת זאת, במגרש המבונה, אשר טרם שויך לנתבע לא הייתה לא כוונה ולא שיתוף.
29
30 61. כך גם יש ליתן את הדעת שהנתבע חבר קיבוץ וזכאי לשיוך דירה שש שנים טרם נישא לתובעת
31 וכי אורך נישואיהם כ- 7 שנים בלבד. ולעובדה כי הנתבע זכאי היה כחבר קיבוץ במועד הקובע
32 לבחור בין מגרש מבונה למגרש ריק. והצדדים בהיותם נשואים בחרו במגרש ריק.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-05-9431 כ' נ' כ'

תיק חיצוני:

- 1 62. אשר על כן, הפער בין הזכויות של הצדדים במגרש הריק, ***** לכל מגרש אחר אותו תקבל
2 התובעת, הוא שמקים לה את הזכות לקבל תשלומי איזון או פיצוי כספי כאמצעי להגשמת
3 צדק ואיזון כלכלי עתידי ונוכחי בין הצדדים במגבלות הקיימות ומכוח סעיפים 6(ב) ו-8(2)
4 לחוק יחסי ממון.
5
- 6 63. נציג הקבוץ מר אביב מן הצהיר בתצהירו כי בשנת 2014 סימן הקבוץ לבית האב של משפחת
7 כ' נכס אחד – מגרש ***** שהינו מגרש ריק, כאשר הזכאות לשיוך דירה בהתאם להחלטות
8 הקבוץ הינה רק לחבר שהיה חבר במועד הקובע.
9 ככל שמגרש ***** שויך לבית האב – הוא ישויך על בסיס הזכויות של הנתבע. במסגרת זו לא
10 יהיה תשלום בגין התשתיות, לרשות מקרקעי ישראל ניתן יהיה לדחות את התשלום עבור
11 השומה של המגרש ולשלם בשלב זה רק 3.75% מערך הקרקע + מע"מ.
12 במידה ובעתיד יחליט הקיבוץ לשייך מגרש נוסף גם לה.כ. – היא תשלם לקבוץ את מחיר
13 התשתיות במלואן במגרש***** – כ- 150,000 ₪, ולרשות מקרקעי ישראל היא תצטרך
14 לשלם במזומן את מלוא סכום השומה של המגרש (91% בכפוף להנחות אזור עדיפות
15 לאומית).
16
- 17 64. בחקירתנו הנגדית הובהר כי הצדדים בהיותם גרושים זכאים לשני מגרשים בתנאים שונים.
18 כעקרון הנתבע זכאי לקבל מגרש בשיעור 33% דמי היוון ואלו התובעת בשיעור של 91% דמי
19 היוון. אלא שאם יימצא והתובעת תבחר מגרש בתחום חלקת המגורים של הקיבוץ אזי היא
20 תוכל לרכוש אותה בשיעור של 33% בלבד.
21 "ש. אני מבקש לקבל אישור שעמדת הקיבוץ היא שזוג שהיה נשוי ביום הקבוע והתגרש
22 לאחר מכן לא יכול להנות מכפל מגרשים עם הטבה של 33% אלא אם יתנו לו שני מגרשים
23 המגרש השני יהיה ב- 91% נכון או לא נכון?
24 ת. זאת החלטת חוברת שיוך הדירות. כשיגיע הדיון והבקשה של ה.כ. לשייך מגרש ספציפי
25 נשב ונדבר על העניין זה ולא מגרש שאין עליו יכולות לבנות".
26 (עמ' 3 ש' 17-21).
27 ובהמשך –
28 " ש. תאשר לי שעמדת הקיבוץ היא ש אם ה.כ תוכל לשייך מגרש נוסף שמשויך ל.כ. היא
29 תשלם 91% זו עמדת הקיבוץ נכון?
30 ת. אני מניח שעל זה יהיה דיון אני מזכיר לך שיש מגרשים שהם בתוך חלקת המגורים והמחיר
31 שלהם הוא 33% מול המנהל ואנו מדברים על מגרש שהוא מחוץ לחלקת המגורים. גם
32 התשובות שאנחנו נתנו הם תשובות שהם למעשה לקוחות מהסכם שיוך הדירות, עדיין אנו
33 חיים בעולם שהוא לא שחור ולבן וכמו שבעבר שייכו לאנשים שהתגרשו לאחר המועד הקובע
34 דירות בפחות מ-91% יכול להיות שבמקרה שלהם יהיה שיוך דירה בתוך חלקת המגורים

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-05-9431 כ' נ' כ'

תיק חיצוני:

- 1 שהמחיר שלה הוא 33% ואז ברור שלא נבוא לה.כ. ונגיד לה לשייך את המגרש הזה ונעשה
2 עליך קופה, עמדת השייך והתקנון שאתה מציג נכונים אבל לא בכל מזג אוויר הקיבוץ יתבע
3 את ה.כ., הכוונה שלנו לנסות לפתור את המצוקה
4 **ש. זאת אומרת זה שלמרות שה.כ. התקבלה לחברות אחרי היום הקובע של הקיבוץ אתם**
5 **לא פוסלים אפשרות לאתר עבורה מגרש לשייך בתוך חלקת המגורים?**
6 ת. נכון, לא פוסלים ואז יהיה 33%".
7 (עמ' 3 ש' 26 עמ' 4 ש' 3).
8
9 65. מחקירתנו של מר אביב מן מנהל הקהילה התבהר כי הקיבוץ הציע לתובעת לפחות שתי
10 אופציות למגרשים בתוך חלקת המגורים, שאף היו מזכים אותה בהנחה ותשלום היוון של
11 33% בלבד, ואת כולם דחתה, ואלו הוקצו לאחרים. התובעת הודתה בכך בחקירתה ופרטה
12 את הבתים שהוצעו לה ומדוע היא סירבה לקבלם (עמ' 14 ש' 31 עד עמ' 15 ש' 2). ומבהירה כי
13 לא תתפשר מול הקבוץ כל עוד לא תדע מה מגיע לה.
14 "ש. זאת אומרת שהם גילו גמישות ואת לא?
15 ת. לא, מכיוון שלא רציתי לעזוב את **** כל עוד לא אומרים לי מה מגיע לי כי כל המסמכים
16 שיש לי היום זה על ***** ואח"כ אתפטר אם צריך, כתוב שזה שייך לי, אביב כתב את זה".
17 (עמ' 15 ש' 10-8).
18
19 66. בסיכומיה עומדת התובעת על הפערים בזכויות בני הזוג:
20 תשלום מוזל מערך הקרקע, לשיטתה התובע זכאי לתשלום מוזל של 33% מערך הקרקע בעוד
21 היא מחויבת בתשלום של 91% מערך הקרקע.
22 תשלום נדחה על הקרקע ברמ"י, הנתבע אינו מחויב לרכוש את הקרקע לעולם.
23 תשלום מוזל על תשתיות + מבונה בין 30,000 – 70,000 ₪. בעוד שהתובעת מחויבת עבור
24 תשתיות סך של כ- 150,000 ₪ שלאחריו תצטרך להשקיע כספים נוספים לבניית ביתה.
25 ערכו של המבונה בשמאות לכל הפחות כמיליון ₪.
26
27 67. אלא שכאמור פסקתי כי הפערים צריכים להיבחן מול המגרש שהוקצה שהינו מגרש *****
28 ולא מול המגרש המבונה שקיבל הנתבע לאחר הגירושין. ועל כן, ככל שהפערים הני"ל אינם
29 קשורים למגרש ***** הם אינם רלוונטיים.
30
31 68. מוצאת לנכון להשלים התייחסות לשלושה עניינים הקשורים לחישוב הפערים.
32

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-05-9431 כ' נ' כ'

תיק חיצוני:

- 1 69. ראשית, לעניין נושא ההיוון, בסיכומיה מציגה התובעת את התשלום הנדחה כיתרון. אלא
2 שבחקירתה היא מודה, שגם אם היא הייתה נשארת עם הנתבע לא הייתה בוחרת בכך:
3 "וי.כ. הרבה פעמים העלה את זה בבית, הוא אמר לי אנחנו לא נלך לרמ"י לקנות את המגרש
4 אלה נעשה תשלום נדחה ואפשר להוריד ולמכור ואת לא נפגשת ואמרתי לו שאני מעדיפה
5 טאבו ובעוד 20-30 שנה זה ילך לילדי ואני מעדיפה טאבו, אני לא קיבוצניקית".
6 (עמ' 12 ש' 19-17).
7 מדובר בהודאת בעלת דין, ולפיכך אני דוחה את טענתה כי התשלום הנדחה הינו בבחינה פער
8 שדורש איזון.
9
10 70. שנית, לעניין ההבדל בין מגרש מבונה למגרש שאינו מבונה, טענת התובעת כי נמכרו דירות
11 כמו זו בה גר התובע ב- 600,000 ₪ בעוד היא תבנה בית במיליון וחצי ₪, לא הוכחה מבחינה
12 שמאית או בכל דרך אחרת. לטענת הנתבע הוא גר במבנה בן 70 שנה. תמונות שצורפו על ידי
13 התובעת בדיון מאששות טענתו.
14 לטענת הנתבע הבתים המבונים מיועדים להריסה (ראו עדותו בעמ' 26 ש' 5-2 לפרוט') ולרוב
15 מי שרוכש אותם הורס ובונה מחדש, טענתו לא נסתרה, ויש בה כדי להצביע על כך שמכירת
16 הדירות מגלמות למעשה את שווי הקרקע עליהן הן בנויות.
17
18 71. שלישית, אין מקום כטענת הנתבע לאזן את המתנה הכספית של הורי התובעת בסך של 70,000
19 ₪, שהיא התכוונה לשתף בה את הנתבע אם יבנו הצדדים יחדיו, וזאת בהינתן העובדה כי
20 בסופו של יום מתנה זו לא ניתנה על ידי ההורים. כך גם אין מקום, לעשות אנלוגיה לעניין
21 השיתוף בין מתנה שלא ניתנה על ידי צד ג' לבין "זכויות שיוך בדירה" השייכות לנתבע ומומשו
22 לכדי שיתוף במגרש ספציפי.
23
24 **ה - אחרית דבר**
25
26 72. הנתבע התכוון לשתף את התובעת באופן רעיוני בזכויותיו כחבר ותיק בקיבוץ ביחס למגרש
27 ***** שהוקצה להם בעת נישואיהם עליו היו אמורים הצדדים לבנות את ביתם, שכן ביחס
28 לשיוך המגרש הייתה כוונת שיתוף מצידם, גמירות דעת ומסוימות.
29
30 73. לעומת זאת, בדירה אשר טרם שויכה לנתבע לא הייתה כוונה ולא היה שיתוף.
31
32 74. אשר על כן, הפער בין הזכויות של הצדדים במגרש ***** לכל מגרש אחר אותו תקבל
33 התובעת, הוא שמקים לה את הזכות לקבל תשלומי איזון או פיצוי כספי.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-05-9431 כ' נ' כ'

תיק חיצוני:

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17

75. כאמור מגרש ***** הוקצה ללא עלות הוצאות פיתוח ובשיעור של 33% היוון.

76. ככל שיהיה פער בין הזכויות הללו הוא יאוזן בין הצדדים מחצה על מחצה.

77. בנסיבות אין חיוב בהוצאות.

78. המזכירות תמציא את פסק הדין לצדדים ותסגור את התיק.

79. מותר לפרסום ללא פרטים מזהים.

ניתן היום, כ' אב תש"פ, 10 אוגוסט 2020, בהעדר הצדדים.

רונית גורביץ, שופטת